

Підтримка України з боку НАТО

Після проведення у вересні 2014 р. самміту в Уельсі держави-члени НАТО заснували п'ять цільових фондів з метою допомогти Україні підвищити свій рівень безпеки. На прохання України у червні 2015 р. Альянс погодився започаткувати шостий цільовий фонд для протидії саморобним вибуховим пристроям та розмінування.

Цільовий фонд з модернізації системи командування, управління, комунікації і комп'ютеризації

Провідні країни: Канада, Німеччина, Сполучене Королівство.

Країни, що забезпечують додаткові внески: Данія, Ісландія, Латвія, Литва, Польща, Туреччина, Сполучені Штати. Виконавцем цього цільового фонду є Агенція НАТО з питань зв'язку та інформації.

Завдання: підтримати Україну у процесі модернізації її структур і засобів управління та зв'язку, посилюючи спроможність України дбати про власну безпеку. Цільовий фонд сприяє взаємосумісності систем управління та зв'язку України і Альянсу, що полегшуватиме участь України в операціях та навчаннях під проводом НАТО.

Допомога включає: оцінку, запровадження та реалізацію сучасної архітектури управління та зв'язку; закупівлю обладнання для систем управління та зв'язку і організацію відповідної підготовки.

Впровадження: провідні країни узгодили два проекти щодо надання Україні обладнання для безпечного тактичного зв'язку та започаткування Регіональної програми безпеки повітряного простору для координації дій цивільних та військових органів і транскордонної співпраці з НАТО у вирішенні безпекових проблем у повітряному просторі. Обидва проекти знаходяться на етапі впровадження. Наразі відбувається розгляд додаткових пропозицій щодо проектів, які впроваджуватимуться у 2016 р.

Тривалість: проект попередньо розрахований на два роки.

Цільовий фонд з реформування систем логістики і стандартизації

Провідні країни: Чехія, Нідерланди, Польща.

Додаткові внески: Бельгія, Болгарія, Канада, Данія, Туреччина, Сполучені Штати.

Агенція НАТО з питань забезпечення (NSPA) виконує проект та розпоряджається коштами фонду.

Завдання: підтримати нинішню реформу систем логістики і стандартизації Збройних сил України та інших військових формувань країни, включно з Національною гвардією та Державною прикордонною службою.

Впровадження: цілі проекту буде реалізовано шляхом впровадження трьох ініціатив, спрямованих на посилення спроможностей:

- **Ініціатива 1:** посилення національних спроможностей з кодифікації
- **Ініціатива 2:** покращання спроможностей з управління системою постачання
- **Ініціатива 3:** покращання спроможностей з управління стандартизацією

Цільовий фонд з кіберзахисту

Провідна країна: Румунія

Додаткові внески: Албанія, Естонія, Угорщина, Італія, Португалія, Туреччина, Сполучені Штати.

Завдання: допомогти Україні в розробці технічних сил та засобів для протидії кіберзагрозам. Допомога включатиме створення Центру реагування на кіберінциденти для відстеження ситуації в сфері кібербезпеки та лабораторій для розслідування випадків кібернападів. Україні буде надано навчальні програми з застосування цих технологій та обладнання, а також практичні рекомендації з розробки належної стратегії.

Впровадження: розпочалися навчальні заходи та консультації. Від травня Естонія проводить підготовку спеціалістів з кібербезпеки. У червні 2016 р. виконавець проекту розпочав процес закупівель.

Тривалість: до 24 місяців.

Цільовий фонд з перепідготовки та соціальної адаптації військовослужбовців

Провідна країна: Норвегія

Додаткові внески: Албанія, Хорватія, Греція, Люксембург, Португалія, Туреччина.

Відділ політичних справ і політики безпеки НАТО є виконавцем проекту і розпоряджається коштами фонду.

Завдання: надати допомогу Міністерству оборони України у створенні сталої та ефективної програми перепідготовки військовослужбовців, що повертаються до цивільного життя. Допомога включатиме рекомендації з розробки належної стратегії та застосування передового досвіду країн-членів НАТО.

Впровадження: проект фінансується і реалізується повною мірою. В даний час група експертів розробляє концепцію перехідної системи управління військовою кар'єрою в Україні.

Тривалість: три роки (червень 2015-травень 2018 рр.)

Цільовий фонд з медичної реабілітації

Провідна країна: Болгарія

Додаткові внески: Естонія, Фінляндія, Японія, Угорщина, Литва, Нідерланди, Словаччина, Швеція, Туреччина, Сполучені Штати.

Виконавцем проекту є Агенція НАТО з питань забезпечення (NSPA).

Завдання:

- підвищити стандарти та довгострокову стабільність медичних служб України у сфері лікування та реабілітації поранених українських військовослужбовців і цивільного персоналу сектору безпеки та оборони.
- сприяти доступу пацієнтів до послуг з медичної та психологічної реабілітації, лікувального обладнання, послуг з трудової та спортивної реабілітації.
- надати закладам медичної реабілітації належне обладнання та забезпечити підготовку персоналу з метою покращання їхніх послуг, зокрема на підтримку центрів протезування.

Впровадження: Діяльність цільового фонду розпочалася у березні 2016 р. як продовження заходів, здійснюваних в перебігу проекту НАТО у 2014-2016 рр.

Тривалість: 24 місяці.

Інші програми та заходи НАТО на підтримку України

Після початку російсько-української кризи було посилено інші програми співпраці між НАТО та Україною. Відповідно до рішення, ухваленого на засіданні міністрів закордонних справ у квітні 2014 року, ці зусилля спрямовуються на підтримку оборонної реформи шляхом реалізації програм зміцнення інституційного потенціалу, розвитку сил та засобів, а також на посилення цивільного контролю над збройними силами та відповідними складовими сектору безпеки.

Процес планування та оцінки сил (ППОС)

У червні 2015 р. Альянс привітав намір України відновити участь у програмі ППОС, а 25 квітня 2016 р. НАТО та Україна узгодили новий пакет Цілей партнерства. Новий пакет спрямовано на практичну підтримку та консультаційну допомогу Україні у досягненні стратегічних цілей реформування сектору безпеки та оборони, впровадженні стандартів і принципів НАТО.

Програма НАТО «Наука заради миру та безпеки»

З 2014 р. Україна є найбільшим бенефіціаром програми НАТО «Наука заради миру та безпеки» (НМБ). За участі України запроваджено 49 нових заходів, серед яких 40 багаторічних проектів, 7 семінарів з передових досліджень і два курси підвищення кваліфікації. Діяльність НМБ в Україні охоплює широке коло пов'язаних з безпекою питань, таких як боротьба з тероризмом, захист від хімічних, біологічних, радіологічних і ядерних (ХБРЯ) озброєнь, кіберзахист, енергетична безпека, а також передові технології у галузі безпеки.

Альянс виділив 2.2 мільйони євро на співпрацю з Україною в рамках НМБ у 2014 р. і 3.4 мільйони євро у 2015 р. Загальний запланований бюджет на 2014-2019 рр. має досягти 15 мільйонів євро.

Серед пріоритетних проектів НМБ в Україні – посилення спроможностей в галузі телемедицини, природовідновлювальні роботи на забрудненій паливом території військової частини у Києві. Програма НМБ також надає Україні підтримку у справі гуманітарного розмінування, передаючи обладнання та проводячи тренінги. З метою забезпечення сталості у проведенні розмінування програма НМБ підтримує наукові дослідження в цій галузі в рамках таких проектів, як «3D Mine» та «Система розпізнавання СВП».

Нещодавно програма НМБ почала також підтримувати заходи у таких сферах, як «Жінки, мир, безпека» та безпека кордонів. Декілька семінарів, на яких обговорювалися ці безпекові проблеми, були проведені в Україні, щоб допомогти країні подолати наслідки нинішньої кризи. Окрім цього, українські системні адміністратори взяли участь у тренінгах

з питань кіберзахисту, розроблених у рамках НМБ у 2015 р., поглиблюючи свої технічні знання та експертний рівень, необхідний для підвищення стійкості українських національних мереж.

Програма удосконалення військової освіти (DEEP)

Це найбільша програма DEEP, яку НАТО впроваджує в будь-якій країні-партнері. В рамках програми експерти з країн НАТО надають пораду допомогу викладачам військових освітніх закладів щодо створення навчальних курсів та використання сучасних освітніх методів. Програма також сприяє створенню професійного сержантського і старшинського складу. У 2015 р. приблизно 60 фахівців з країн Альянсу – вдвічі більше у порівнянні з 2014 р. – взяли участь у підготовці понад 360 українських викладачів. Одинадцять освітніх закладів України (у Києві, Львові, Десні, Яворові, Харкові, Одесі та Житомирі) є бенефіціарами програми DEEP і отримують консультації з питань розбудови та реформування освіти у безпековій, оборонній та військовій галузях.

Програма НАТО з розвитку доброчесності

В рамках цієї програми Альянс та окремі члени НАТО допомагають оборонним та безпековим установам України підвищувати рівень доброчесності, прозорості та підзвітності і зменшувати ризики корупції.

Кількість українських державних службовців та військових офіцерів, що пройшли освітні програми та курси підготовки в сфері розвитку доброчесності, збільшилася втричі у 2014 р. Протягом 2015-2017 рр. проводимуться заходи для підвищення розуміння корупції як загрози безпеці та поліпшення ефективності управління фінансовими і кадровими ресурсами.

Громадська дипломатія та стратегічні комунікації

НАТО надає Україні пораду та фінансову підтримку з питань громадської дипломатії, роботи зі ЗМІ та стратегічних комунікацій, допомагаючи Україні посилити спроможність протистояння пропаганді. З 2014 р. НАТО допомагає Українському кризовому медіа-центру та газеті «Київ-пост» отримувати інформацію для репортажів з Криму та зі сходу України. Альянс також здійснює заходи підготовки українських урядовців та активістів громадянського суспільства з питань комунікацій.

Литва надала радника зі стратегічних комунікацій Центру інформації та документації НАТО в Києві. Надзвичайно важливим кроком стало узгодження у вересні 2015 р. Дорожньої карти Партнерства у сфері стратегічних комунікацій, яку підписали секретар Ради національної безпеки і оборони України та Генеральний секретар НАТО. Наразі впроваджується План дій Україна-НАТО з питань стратегічних комунікацій.

Програма НАТО з професійного розвитку (ППР)

Започаткована у 2005 р., програма НАТО з професійного розвитку забезпечує підготовку керівного цивільного персоналу сектору безпеки та оборони з питань ефективного демократичного управління та зміцнення інституційного потенціалу. Після значного збільшення рівня фінансування у 2015 р. в програмі взяли участь понад 2,5 тисячі українських службовців, серед яких 700 покращили свій рівень знань англійської мови. Основні заходи у 2016 р. спрямовані на підтримку зусиль щодо реформування сектору безпеки та оборони у таких сферах, як управління та лідерство, володіння англійською мовою, захист критичної інфраструктури, кіберзахист, управління службами безпеки та міжвідомча співпраця. Особлива увага в рамках заходів з професійного розвитку, що пропонує ППР, приділяється питанню підготовки місцевих викладачів.

Група НАТО з дорадчої консультативної підтримки планування дій на випадок надзвичайних ситуацій цивільного характеру

Представники групи НАТО з дорадчої консультативної підтримки планування дій на випадок надзвичайних ситуацій цивільного характеру вперше відвідали Київ у квітні 2014 р. Група надала рекомендації щодо українських планів дій у непередбачених обставинах, заходів з подолання криз у сфері критичної енергетичної інфраструктури та захисту цивільного населення.

Після того для посилення співпраці та впровадження програми оборонної співпраці було знову активовано спільну робочу групу з питань планування на випадок надзвичайних ситуацій цивільного характеру, засновану під егідою Комісії Україна-НАТО. Остання зустріч спільної групи відбулася 16 листопада 2015 р. у штаб-квартирі НАТО.

Управління громадської дипломатії НАТО - служба преси та ЗМІ

Тел.: +32(0)2 707 5041

Ел. адреса: mos@hq.nato.int

Слідуйте за нами: [@natopress](https://twitter.com/natopress)

www.nato.int